

Gânduri mentorale

IANUARIE, 2008

NR. 11

Jurnal... autoreflexiv

Vă invit să redeveniți pentru câteva clipe elevi sau studenți. Închideți ochii! Vizualizați-vă în clasa înaltă, cu pereți dezolant de albi, pe care atârnă câteva planșe didactice prăfuite și depășite de vreme și de vremuri, stând în banca cu două locuri – ce scârțâie la fiecare mișcare și care vă agață uniforma în fiecare zi, privind în ceafa colegului din fața voastră... Așteptați profesorul. Acesta vine grăbit, salută scurt, fără să privească în ochii elevilor săi, trăneste catalogul pe catedră, se așază pe scaunul aflat pe un podium care să faciliteze accesul tuturor la tabla cocoțată aproape de tavan și spune încruntat, privind peste capetele elevilor: „Scoateți o foaie de hârtie! Vă dau extemporal.”...

Sună cunoscut? Simți cum revin în cascadă amintirile neplăcute din anii de școală??? Simți și acum emoții în stomac și ghemul – de sârmă parcă – ce-ți dă fiori reci??? „Ce elevi, domnule! Nu învață nimic. Vin la școală degeaba. Știu numai să enerveze profesorii. Aștia n-au niciun viitor...”, spune profesorul îngândurat, accentuându-și mai mult cele două cute din frunte, frunzărind lucrările scrise de elevi.

Nu ați trăit niciodată astfel de clipe? Sunteți o persoană fericită și-mi doresc să vă cunosc și să-mi

povestiți și mie despre locul în care ați studiat și care v-a adus atâta bucurie...

Înseamnă că în școala în care ați învățat, lucrurile stau cam așa: sala de clasă are pereții colorați în galben, oranj sau vernil sau orice combinație plăcută, caldă și relaxantă pentru ochi, cu panouri de afișaj pe care se află expuse toate produsele pe care tu și colegii tăi le-ați realizat în cadrul lecțiilor, stai pe un scaun potrivit staturii tale și lucrezi pe un pupitru care se poate ușor aranja într-un modul la care să aibă acces 5-6 elevi care să discute în grup diverse teme interesante. Teme a căror rezolvare este chiar importantă pentru ceilalți colegi și pentru profesor, idei care arată cât de mult te implici, gândești, crezi, construiești... Teme care se rezolvă în clasă, individual sau prin cooperare cu colegii și profesorul care devine partenerul vostru în învățare... Teme care trezesc curiozitatea și dezvoltă abilități, deprinderi, competențe, care trezesc motivația intrinsecă, dorința de a fi activ, util, valorizat pentru ceea ce știi, pentru ceea ce **ce știi să faci cu ceea ce știi**, pentru ceea ce devii... Teme care te ajută să înveți într-un stil propriu, pentru că profesorul tău îți cunoaște stilurile de învățare, profilul de inteligențe, nevoile fizice și psihice, mediul familial din care tu provii, aspirațiile, dorințele,

necezurile, bucuriile... Teme care să fie o continuare firească și centrată pe aplicarea noilor achiziții din clasă, teme care să fie interesante și să poată fi rezolvate în diverse moduri, care să-ți permită să găsești soluții multiple, procesând informațiile în mod personal. Teme pentru care, dacă nu știi cum să le rezolvi, să primești sprijin din partea colegilor și a profesorului, fără ca tu să te simți jenat, jignit, marginalizat, etichetat.. Teme pentru rezolvarea cărora să poți studia în clasă – pentru că ai acces nelimitat la cărți, atlase, enciclopedii, soft-uri educaționale, bibliotecă multimedia, Internet... Activități de învățare în timpul cărora, profesorul observă starea de spirit a grupului, a fiecărui elev în parte și intervine prompt și constructiv pentru a energiza grupul, pentru a-l calma dacă se agită mai mult decât e cazul, pentru a construi abilități de învățare socială, pentru a modera situații diverse, pentru a negocia obiectiv conflictele, pentru a oferi feedback pozitiv întâi – și apoi negativ, dar... pozitiv pe final întotdeauna, discutând problema și nu persoana și centrându-se pe a găsi soluții...

V-ar plăcea să fiți elevi într-o astfel de clasă? Există astfel de clase, de școli, de situații fericite... Din păcate, ele sunt așa de puține... În ce măsură depinde de noi schimbarea? Recitiți cu atenție fiecare idee și veți vedea că **TOTUL** depinde de noi. Se numește „**școală prietenoasă**”... Și cred în ea cu toată ființa mea.

Mentor, Mirela BARCAN

DIN CUPRINS:

BIBLIOTECA – O PUNTE ÎNTRE TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR GÂNDURI DE VACANȚĂ	2
IARNĂ, SĂRBĂTORI, CADOURI, BUCURII, SPERANȚE....	3
I A N U A R I E , S U B STRĂLUCIRI DE "LUCEFAR ROMĂNESC"	4
DRUMUL CĂTRE TINE ÎNSUȚI-RESURSE ȘI VALORI PERSONALE	6
MANAGEMENTUL PROIECTELOR	8
DEZVOLTAREA GÂNDIRII CREATOARE A ELEVILOR PRIN METODE INTERACTIVE	9
HARTA CONCEPTUALĂ – METODĂ MODERNĂ DE PREDARE – ÎNVĂȚARE – EVALUARE	11
STRATEGII DIDACTICE INOVATIVE	12
M A N A G E M E N T U L PROIECTELOR	14
G A S T R O N O M I A MOLECULARĂ SAU ȘTIINȚA CRĂȚITEI	15
"ALEGE O ALIMENTAȚIE SĂNĂTOASĂ"	18

BIBLIOTECA – O PUNTE ÎNTRE TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR

„Viitorul începe cu amintirile” poate unora li se va părea curios, dar Max Frish continuă să ne uimească spunând că „la bătrânețe tot ce văd ochii ne pare asemenea unei camere de așteptare”. Oare ce așteptăm, ce amintiri depănăm? Poate că așteptăm să se împlinească visele, dar somnul este cea mai îndepărtată țară care există și de aceea avem distanțe mari și imposibile de străbătut. Singura care poate face așteptarea plăcută e lectura. Cartea este un dar, un dar de suflet, un dar neprețuit pe care-l poți așeza sub pernă, dar cuvintele sale pătrund adânc la inimă pentru că atunci când citești totul e încă prezent, doar timpul a dispărut. Câți dintre noi nu am sperat să înșelăm timpul, să-l oprim sau să-l dăm înapoi? Cititul a reușit acest lucru: cu fiecare personaj am fost într-o altă epocă, într-un alt oraș, într-o altă poveste, într-un alt rol, am fost ceea am vrut sau am vrea să fim. „Viața omenească se împlinește sau eșuează cu fiecare eu”.

Bibliotecarii suntem magii care urmăm steaua călăuzitoare a cuvântului și arătăm calea libertății spiritului, a speranței, a dragostei, a

durerii, a dorului, a fantasticului, a nemuritorului.

Bibliotecarii școlari liniștim sufletul și descătușăm visarea celor care răsfoiesc sau recitesc o carte. Suntem parteneri și mâinile ni se unesc în noi și noi proiecte. Sunt mâini mici, nerăbdătoare să strângă în brațe o revistă, o carte de colorat, un caiet; sunt mâini care le formează scrisul, sunt mâini care îi formează oamenii, iar noi întindem mâna să-i conducem în lumea poveștilor, povețelor, literaturii, poeziei, să-i facem să iubească și să se joace cu cuvintele. S-a spus că „poezia există în muzica cuvintelor” dar adevărata muzică o înțelegi dacă ești ajutat să-i ascuți tonalitățile, sensurile sau atunci când coardele îi sunt atinse. „Ce este o carte? O carte care stă pe raft este un lucru printre lucruri. La urma urmei, de ce-ar fi dezvăluită?

Cartea este un lucru și gata. Nu are existență proprie. Cartea nu este conștientă de ea însăși până nu apare cititorul. Cititorul este muzicianul care cere instrumentul, bibliotecarul este maestrul care alege „ritmul” muzicii.

Am spus toate acestea pentru că nu putem exista fără cititori, fără învățători, fără profesori. Parteneri au existat din totdeauna, cuvântul a fost găsit mai târziu, relația s-a sudat în timp. Încercăm să ne cunoaștem mai bine organizând concursuri, audiții, vizionări, descifrăm tainele cimiliturilor și cunoaștem înțelepciunea poporului prin zicători, proverbe.

Bibliotecar MARIANA PETCU
Școala Gimnazială Nr. 9 „Calistrat Hogaș” GALAȚI

GÂNDURI DE VACANȚĂ

„... belșug de sănătate, zestre de amintiri frumoase, roi de bucurii și alai de împliniri” au fost urări primite sau trimise în ajunul sărbătorilor sau în toiul acestora. Nostalgic gândurile zboară spre acele zile de sărbătoare, pline de lumină, când sufletul, liniștit și împăcat, se desfăta și râdea.

Atât zarva plăcută și benefică a serbărilor de Crăciun când, înconjurați de copii zglobii,

entuziasmați și emoționați, „ne hrănim” sufletul cu inocența și gingășia lor, cât și liniștea căminului, cu zilele de vacanță petrecute în sânul familiei, par a trece cât ai clipi și te fac să trăiești la maxim orice clipă.

De la activitățile interactive în cadrul școlii și în grădiniță la zilele petrecute în fața șemineului sau pe pârtia de schi, de la întâlnirile elevilor cu „moși” la întrunirile de familie, de la versurile și cântecele elevilor la colindele fredonate sub fereastra casei tale, de la piesele de teatru, cu costume și replici uitate, la colindele străzii, nu e decât un pas, iar un cadru

didactic va spune: „nimic nu e întâmplător...”, va zâmbi de fiecare dată, se va simți OM, va simți că trăiește și că-și lasă amprenta pe oriunde va trece, ca orice alt OM...

Deși clopoțelul ne-a chemat de câteva zile din nou la școală, încă mă gândesc cu emoție și plăcere la zilele de vacanță.

È minunat să fii din nou la școală, dar extraordinar a fost și în vacanța ce abia s-a încheiat. Spiritul Crăciunului ne-a cuprins încă de la școală o dată cu sosirea Moșului și serbările dedicate sărbătorilor de iarnă, iar vacanța parcă a fost un vis. Veselia familiei, belșugul meselor, colindele, cântecele și rugăciunile, plugușorul și jienii, săniușul și joaca prin zăpadă – totul a fost feeric.

Toate aceste lucruri minunate m-au ajutat să mă reîntorc la școală mai dornică de învățatură, mai sigură și dispusă să descopăr tainele cărților.

Îmi voi aminti cu drag totdeauna aceste lucruri și acești ani ai copilăriei care mă îndeamnă să cresc ...

Sorina Păduraru - clasa a IV-a B

Școala Gimnazială Băleni

**Inst. Tincuța Tufă
Școala Gimnazială
Băleni, jud. Galați**

IARNĂ, SĂRBĂTORI, CADOURI, BUCURII, SPERANȚE....

Imediat după sărbătorirea Zilei Naționale a României toată lumea și-a amintit că se apropie ziua Sfântului Nicolae, apoi nerăbdători s-au gândit la Moș Crăciun.

Adevăratele sărbători de suflet, la noi, sunt considerate cele de Crăciun. Copilăria, cu amintirile sale, revine puternic în sufletul fiecăruia dintre noi, mai ales atunci când povestim copiilor și elevilor noștri despre obiceiurile din copilăria noastră.

Am surprins de curând o stare melancolică, apropiată de cea de la sfârșitul citirii unei povești cu zâne, atunci când le-am povestit elevilor mei despre sărbătorile petrecute în copilăria mea. I-am auzit întrebându-mă: „doamna, chiar așa de frumos era?” Cum am putea să le insuflăm și lor dragostea de frumos și iubirea de neam? Nu ne rămâne decât să le povestim și să descoperim împreună cu ei obiceiurile românilor de altă dată.

Elevii mei sunt acum în clasa a II-a, dar au rămas surprinși când le-am amintit că și ei au ce povesti, pentru

că anul trecut în clasa I, au participat la un proiect cu părinții, ce includea tocmai obiceiul specific locului, “Turtele la Brăhășești”.

Așa au realizat că în fiecare zi ei își adaugă plusuri de cunoștințe.

Zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad, nerăbdarea așteptării darurilor sub bradul de iarnă, toate creează în sânul familiei o atmosfera de basm, liniște sufletească și iubire.

La Brăhășești, sunt păstrate mult mai bine datinile specifice Anului Nou, concretizate prin jocuri cu măști și costumații special confecționate, care ironizează personajele negative ale lumii satului. “Obrăzarii”, pentru că așa se numesc cei ce se costumează cu măști, se adună în cete, în prima zi a anului, de Sfântul Vasile, în mijlocul satului, într-o paradă ce merită văzută. Protagonistii și doritorii participă apoi la hora satului.

Sărbătorile de iarnă 2008 – 2009 au răsunit și în Școala Gimnazială nr. 1 Brăhășești.

Alături de elevii clasei a II-a A și

părinții acestora, am sărbătorit Crăciunul cu fantezie și entuziasm.

Elevii au prezentat dramatizarea “Moș Crăciun în poieniță”, costumându-se în „animăluțele” ce-l așteaptă cu nerăbdare pe Moșul.

Poate-ar fi egoist din partea mea să nu amintesc faptul că toate cadrele didactice și toți elevii Școlii Brăhășești au sărbătorit cum se cuvine aceste datini străbune.

Mai mult, au fost colegi care au pregătit elevii pentru întâlnirea cu comunitatea locală.

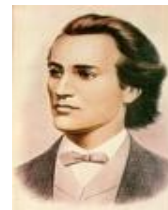
Cu această ocazie toate cadrele didactice ale comunei au fost premiate cu generozitate de către Consiliul Local Brăhăsești, prin persoana domnului primar Vasile Băiculescu.

Așa cum este firesc, pentru a puncta buna colaborare cu autoritățile locale, împreună cu mulțumirile binemeritate, nutrim speranța ca și viitorul să se reflecteze în parteneriatele noastre.

Înv. Niculina Boștiog
Școala Gimnazială nr. 1
Brăhăsești, jud. Galați

IANUARIE, SUB STRĂLUCIRI DE ... “LUCEAFĂR ROMÂNESC”

După o frumoasă vacanță de iarnă, sub fulguri ușoare de nea, nentoarcem la școală. Și ninge liniștit peste sufletul nostru, ninge alb și tainic timpul peste noi.

Pătruși încă de spiritul sărbătorilor de iarnă, așteptăm sărbătoarea luceafărului, strălucind printre atâtea și atâtea stele.

Ianuarie a existat și există pentru cel care: *Din adânc de timp, venind din veacuri, din humă și din lut, EL, EMINESCU s-a născut / Și a trăit de drag și dor oftând. S-a odihnit muncind și a vorbit cântând. / Deși viața i-a fost clipă, a creat pentru veșnicie și a devenit nemuritor, cu noi trăind.*

Poezia în general, și poezia lui Eminescu în special, pătrunde în sufletul fiecăruia dintre noi: copii, adolescenți, maturi și vârstnici. Nu toți avem darul de a scrie poezie

sau de a impresiona prin cântec, dar poate că am avut încercări firave de a crea versuri ori de a fredona frânturi de melodii pe versurile „Măriei-sale” – Eminescu.

Există preocupări de a insufla copiilor dragostea pentru poezie. Simple și melodioase, ușor de reținut, poeziile își găsesc loc în orice secvență a unui demers didactic, serbări sau evocări ale unor mari evenimente din viața românilor. Educatoare, învățători sau profesori, avem cu toții datoria de a-i învăța pe copii să prețuiască valorile culturale ale înaintașilor noștri. Și începem cu.... EMINESCU pentru că poezia sa a creat atâtea emoții încât poporul a știut să afle frumusețea lucrurilor, să cânte duios, să dea culoare și armonie creației din literatură și artă.

Bogăția artistică a poeziei eminesciene constituie un mijloc

“Geniul, în zdreanță sau în veșminte aurite, tot geniu rămâne.”

Mihai Eminescu

Membrii uneia dintre echipele participante la concursul „Din viața și activitatea lui Mihai Eminescu”

neprețuit de a da expresivitate exprimării, de a contribui la sensibilizarea copiilor față de ceea ce este frumos.

Fără poezia lui Eminescu am fi mai săraci ca popor, mai puțin toleranți sau generoși.

Și dacă Antoine de Saint-Exupery afirma:

„Iată care e taina mea: limpede nu vezi decât cu inima. Ochii nu pot să pătrundă în taina lucrurilor”,

atunci și noi, elevi și profesori, să ne ndreptăm, în ianuarie, cu gândul și cu inima spre **EMINESCU**.

Elevii pot fi antrenați și în activitățile de tip concurs, pentru care se pregătesc din timp. Pe lângă poezii și cântece, scurte dramatizări, am selectat elemente din biografia marelui poet.

Am organizat cu elevii noștri un astfel de concurs. Pentru reușita activității am solicitat din partea elevilor o pregătire temeinică, anunțând obiectivele, modul de desfășurare, costumație, etc. Un juriu, alcătuit din elevi ai claselor V-VIII (cu rezultate foarte bune la disciplina limba și literatura română), profesori și părinți, a notat atent fiecare probă.

La activitate au fost invitați – ca spectatori – elevi din diferite clase, părinți precum și copii de la grupa pregătitoare.

Participanții au fost răsplătiți cu diplome și cărți: Activitatea-concurs „Din viața și activitatea lui Mihai Eminescu” a fost o reușită, având un impact pozitiv asupra tuturor.

Să-i învățăm și pe elevii noștri să creeze, să-și exprime idei și sentimente într-un mod cât mai plăcut și original.

Exercițiile-joc de completare a unui final de vers cu unele cuvinte care rimează sunt atractive și antrenante. Versurile pot fi puse pe melodie dând naștere unor cântece. Câți dintre

copii nu sunt atrași de ghicitori, glume, probleme și exerciții versificate? Cât de dornici și nerăbdători sunt să le afle răspunsuri ori să le rezolve!

Secvență din sceneta
„Mircea cel Bătrân și Baiazid”
inspirată din „Scrisoarea a III-a”
de Mihai Eminescu

Răsplătiți cu diplome și cărți!

Împreună cu elevii clasei a IV-a am alcătuit un text în versuri, unde am descris portul popular specific zonei în care locuim, precum și însușiri ale oamenilor din localitatea noastră **Pănčești**. Transpus pe o melodie populară, a devenit cântec interpretat de soliste ale ansamblului „**MUGURELUL**”

Moldoveancă-s mititică

Moldoveancă-s mititică,

Harnică și frumușică:

În port mândru, românesc

Portul nostru strămoșesc.

Și îl poartă-n sărbători

Fete mândre și feciori.

Am poale și cămeșoi

Peșteman ca pe la noi.

Și pe bete floricele,

Lucrătura mamei mele.

Mă fălesc și cu bundita

C-are flori ca și gurița.

Frunzuliță de arțar

Pănčeștenii-s gospodari

Frunză verde bob areu

Cu credință-n Dumnezeu.

Și iar verde bob areu

Pănčeșteancă sunt și eu.

(Cuvintele subliniate au fost găsite de elevi)

Și revenind la poetul nepereche, credem că i s-ar fi potrivit următoarea cugetare aparținând lui John Burroughs: *„Fiecare zi pare prea scurtă pentru toate gândurile pe care le gândesc, pentru toate plimbările pe care vreau să le fac, pentru toate cărțile pe care vreau să le citesc, pentru toți prietenii pe care vreau să-i văd.”*

Și totuși într-o viață atât de scurtă **EMINESCU** a creat o operă atât de mare!

Învățători: Elena Popa

Gheorghe Popa

Școala cu clasele I-VIII Nr. 1

Pănčești, comuna Sascut

Județul Bacău

“Om de spirit este acela care în fundul inimii lui râde de toți și de toate. Om de geniu este cel ce râde de el însuși. De aceea un geniu nu poate fi rău, pe când un om de spirit este totdeauna rău.”

MIHAI EMINESCU

DRUMUL CĂTRE TINE ÎNSUȘI - RESURSE ȘI VALORI PERSONALE

(Continuare din numărul 10/decembrie 2008)

6. UNIVERSUL VALORILOR

☞ Realizează un dialog între două valori umane (de ex. simplitate – bogăție).

- Un dialog între o valoare - nonvaloare

Scrisoare deschisă Curajului / Optimismului
(altei valori)

Imaginează-ți Povestea Încrederii /
Prieteniei (altei valori)

Care ar fi mesajul pe care Corectitudinea /
Creativitatea etc. ar dori să ți-l
transmită?

☞ Realizează un pliant / afiș publicitar de promovare a
valorilor umane – asociate cu simboluri reprezentative și
însoțite de mesaje de prezentare.

realizează "Cartea de vizita" pentru una din următoarele
valori: diversitate, succes, independență, dragoste,
competiție etc.

desenează un *Labirint al succesului* (școlar, profesional)
– care sunt valorile care te ajută să îți atingi
obiectivele / scopurile propuse?

sisteme de valori în societatea contemporană - Care
sunt persoanele pe care le admiri / modelele
personale? (realizează *Portretul învingătorului*)

Realizează afișe / postere cu teme: "Libertate și
libertinism", "Moralitate și compromis", "Talent,
muncă și împlinire".

☞ Realizează un scurt interviu cu cea mai importantă
valoare personală.

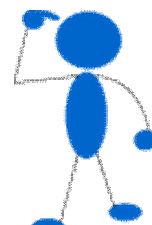
realizează un *Autoportret* în funcție de valorile personale
care te caracterizează.

"Valori la „modă” / valori tradiționale – valoarea între
trecut și prezent" – dezbateri / eseuri

comentați citatul – "Lumea se întemeiază pe dreptate,
capătă căldura iubirii și se luminează prin credință!"

7. Apreciază gradul de importanță pe care fiecare din
valorile de mai jos, o are pentru tine, acordând o notă de la
1 la 10.

**Folosește valorile în care crezi
pentru a te exprima liber, dincolo
de cutumele culturale sau
convingerile sociale!**

**CONDIȚIE FIZICĂ, SIGURANȚĂ ECONOMICĂ, INTELIGENȚA,
EDUCAȚIA, CARIERA, FERICIREA, RELIGIA, PRIETENIA,
LIBERTATEA**

- Ce calități te-a ajutat fiecare valoare să-ți
dezvolți?
- Stabilește 4 obiective, în cadrul **planului tău de
viață**, pornind de la valorile cele mai importante
pentru tine.
- Care ar fi a zecea valoare pe care ai putea să o
incluzi în tabelul de mai sus?
- Dacă colegii ar trebui să te caracterizeze printr-o
singură valoare, care crezi că ar fi aceasta?
- În ce măsură ești satisfăcut de nivelul la care
valorile tale sunt satisfăcute/respectate în
prezent ?
- Care sunt șansele pe care le întrevezi pentru ca
valorile tale (cele alese sau altele importante
pentru tine) să se realizeze / să fie respectate în
viitor?
- Ce ai putea face tu pentru ca valorile tale să fie
respectate de către ceilalți?
- Notează pentru fiecare noțiune de mai jos,
toate cuvintele sau expresiile care îți vin în
minte în mod spontan.

Dacă ar fi să așezi aceste valori în
jurul unei busole, care ar fi
valoarea care te-ar conduce în
viitor?

1. Muncă

2. Bani

3. Putere

4. Succes

8. Gândește-te la cât mai multe exemple (situații, evenimente, discipline etc.) prin care sunt cultivate **în mediul școlar (mediul clasei)** valorile menționate mai jos.

1. **Egalitate** (șanse egale pentru toți)
2. **Autonomie** (libertate de decizie și de acțiune)
3. **Ambiție** (aspirații personale și profesionale înalte)
4. **Sentimentul apartenenței** (a te simți integrat într-un colectiv)
5. **Ordine** (stabilitate, respectarea regulilor)
6. **Politețe** (curtoazie, bune maniere)
7. **Stima de sine** (încrederea în propria valoare)
8. **Creativitate** (originalitate, imaginație)
9. **Autodisciplină** (rigoare profesională)
10. **Plăcere** (o activitate plăcută, agreabilă)
11. **Toleranță la greșeală** (capabil de a ierta greșelile celorlalți)
12. **Colegialitate** (relații de prietenie cu colegii)
13. **Inițiativă** (a pune în practică idei noi)

“Principala sarcină din viața unui om este să se nască, să devină ceea ce îi permite potențialul. Cel mai important produs al efortului său este propria personalitate.”

Eric Fromm

“Perfectibilitatea este pentru perfecțiune ceea ce timpul este pentru eternitate.”

Stanislas de Boufflers

“Politețea nu costă nimic, dar cumpără orice.”

În mediul social – valorile:

1. **Putere socială** (a avea putere, control, asupra celorlalți)
2. **Muncă interesantă** (experiențe de muncă stimulante)
3. **Confort material** (bani, bunuri materiale)
4. **Securitate** (loc de muncă stabil, sigur)
5. **Recunoaștere socială** (a avea respectul, aprobarea celorlalți)
6. **Justiție** (a îndrepta nedreptățile, a-i ajuta pe cei slabi)

9. Apreciază pe o scală de la 1 la 10 gradul / măsura în care ai dezvoltate următoarele **CAPACITĂȚI PERSONALE:**

1. Capacitatea persoanei de a fi în contact profund cu sine, de a recunoaște, a identifica, a numi și a-și asuma trăirile emoționale
2. Capacitatea de autovalorizare a persoanei
3. Autocontrolul - capacitatea de a gestiona adecvat emoțiile și impulsurile conflictuale
4. Capacitatea de a controla manifestarea externă a emoțiilor
5. Încrederea în propriile abilități necesare pentru atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor propuse
6. Responsabilitatea - asumarea consecințelor propriilor comportamente
7. Capacitatea de a face față situațiilor ostile
8. Capacitatea empatică - presupune înțelegerea celorlalți
9. Abilitățile de comunicare eficientă - a asculta activ și a emite mesaje clare și convingătoare
10. Capacitatea de a negocia și rezolva conflicte
11. Cooperarea - a lucra împreună pentru a atinge scopuri comune
12. Capacitatea de a identifica și defini problemele și de a le găsi soluții
13. Atitudine pozitivă - capacitatea de a aprecia aspectele pozitive în detrimentul celor negative

10. CATALOG DE PRODUSE

Notează pentru fiecare valoare de mai jos, cele mai importante trei lucruri pe care le poți obține în viață, cultivând valoarea respectivă în viața ta.

Inteligența	Fericirea	Libertatea	Iubirea
Educația	Religia	Familia	Respectul
O carieră de succes	Prietenia	Comunicarea	Toleranța

Profesor psiholog Silvia Banea

Centrul Județean de Asistență Psihopedagogică Galați

MANAGEMENTUL PROIECTELOR

Managementul de proiect se referă la modul cel mai eficient și eficace de implementare a unei schimbări, fie că este vorba de lucruri, fie de persoane. Orice organizație implicată în schimbare are nevoie de managementul de proiect. De aceea, în perioadele de modificări sistemice sau structurale, liceele tehnologice, confruntate mai des cu schimbarea, tind să se dezvolte instituțional prin formarea echipelor de proiect.

Colegiul Economic „Virgil Madgearu” din Galați deține experiență și expertiză în ceea ce privește scrierea și implementarea proiectelor, atât la nivelul școlii, cât și la nivel local, județean, regional, național sau internațional. Portofoliul de proiecte este consistent și demonstrează o dată în plus că dezvoltarea instituțională a unei organizații școlare poate fi realizată cu succes valorificând oportunitățile financiare puse la dispoziție de finanțatorii interni sau externi.

Proiectele **Recalificarea și dezvoltarea personală, răspuns concret la restructurarea economică a județului Galați** (proiect PHARE derulat în cadrul programului RICOP, componenta MAO, 2002-2004) împreună cu **Centrul Regional de informare, consiliere profesională și mediere a muncii** (proiect PHARE 2002, componenta CES) au permis modernizarea și dotarea cabinetelor de instruire practică a elevilor, precum și înființarea unui cabinet de consiliere psihologică pentru elevii școlii.

Proiectele de cooperare europeană, în care liceul nostru a avut cel mai adesea rol de coordonator la nivelul echipei internaționale, sunt

numeroase și oferă în egală măsură elevilor și profesorilor oportunitatea de a se dezvolta personal și profesional. Din lunga listă enumerăm: **„A comparative investigation into students' choice of education/college and their future career plans”** (2001-2004), proiect școlar Comenius; **„Peer Education”** (2003-2006), proiect de dezvoltare școlară Comenius; **„Le respect de valeurs européennes sur le marché de la force de travail”**, proiect școlar Comenius; **„Successful Young Entrepreneurs”**, proiect școlar Comenius; **„Entrepreneurial School Education of Students, Priority of the New European Constitution”**, proiect de dezvoltare școlară Comenius; **„European Rights of Young People”** (2003-2004), proiect finanțat de către Consiliul Europei; **„European teambuilding”**, proiect de parteneriat multilateral depus spre evaluare.

În cadrul Programului de Granturi de Dezvoltare Școlară, liceul nostru a obținut finanțare guvernamentală prin proiectul **„Firma de exercițiu, mijloc modern de educare antreprenorială a elevilor”**, care și-a propus instruirea practică a elevilor prin intermediul conceptului de firmă de exercițiu.

Firma de exercițiu este de fapt o firmă virtuală unde elevii, organizați pe compartimente și distribuiți pe posturi exact ca într-o firmă reală, desfășoară activități din diverse domenii economice. Prin implementarea proiectului s-au înființat și au desfășurat activități economice virtuale un număr de 10 firme de exercițiu.

Transferabilitatea produselor finale

(portofoliile firmelor, revista, spoturile publicitare) se poate considera în școala noastră o etapă deja înfăptuită, deoarece, pe lângă cele 10 firme de exercițiu înființate în cadrul proiectului, în școală funcționează încă alte 12 firme la nivelul altor ani de studiu.

O alta categorie importantă de proiecte sunt cele realizate în parteneriat cu comunitatea locală, fapt ce permite școlii să fie mai vizibilă la nivelul autorităților municipale sau județene, să fie mai cunoscută de către elevi și părinți și nu în ultimul rând să realizeze un dinamic marketing educațional, prin care să ofere servicii educaționale de calitate la nivel comunitar. Rodul parteneriatelor comunitare s-a reflectat în următoarele proiecte: **„Europa vine la tine la liceu”**, proiect de informare privind oportunitățile și responsabilitățile pe care le presupune aderarea țării noastre la UE, realizat în parteneriat cu Consiliul Județean (2005), **„Formarea continuă centrată pe școală”** proiect realizat împreună cu CCD Galați (2003), **„Sprijinirea politicilor naționale în domeniul formării profesionale”**, proiect finanțat de Agenția Interguvernamentală a Francofoniei, realizat în parteneriat cu DIP al MEdC (2005), **„La compatibilité des référentiels de qualification professionnelle PECO avec le marché de L'Union Européenne”**, proiect finanțat de OIF în parteneriat cu DFP al MEdC (2006).

Prof. Marilena RÂPĂ
Director, Colegiul
Economic Virgil Madgearu, Galați

Dezvoltarea gândirii creatoare a elevilor prin metode interactive

Metodele de învățământ sunt căi prin care cadrul didactic transmite elevilor cunoștințe și le formează priceperi și deprinderi. Alegerea lor nu se face la întâmplare. Cadrul didactic trebuie să aleagă dintre metodele de învățare pe cele care îl ajută la realizarea unui învățământ de calitate. O metodă considerată inițial tradițională poate dobândi caracteristici care să o plaseze în contextul modernității.

Dintre metodele moderne specifice învățării active pe care le-am aplicat cu succes la orele de matematică sunt: brainstorming-ul, ciorchinele, cubul, diagrama Venn, cvintetul, metoda cadranelor.

Brainstorming-ul este una dintre cele mai răspândite metode în stimularea creativității. Etimologic, "brainstorming" provine din engleză, din cuvintele "brain" (creier) și "storm" (furtună), plus desinența "ing" specifică limbii engleze, ceea ce înseamnă "furtună în creier", efervescență, aflus de idei. La ora actuală este cea mai răspândită metodă de stimulare a creativității în condițiile activității de grup. Mănuită cu profesionalism, flexibilitate și inspirație, brainstorming-ul este o metodă accesibilă de învățare și stimulare a creativității.

Brainstorming-ul este prezent chiar în activitatea de compunere de probleme. În scopul stimulării creativității, trebuie apreciat efortul fiecărui elev și să nu se înlătorească nici o variantă propusă de aceștia.

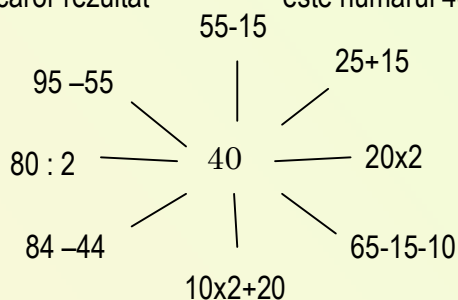
Exemplu: Le-am cerut elevilor să compună o problemă după următorul exercițiu: $38-6=32$

1. Ani are 38 ani. Câți ani au trecut de când avea 6? R: 32 ani ($38-6=32$).
2. Dan are 6 ani. Peste câți ani va avea 38? R: 32 ani ($38-6=32$).
3. Emi are 6 ani, iar Alina 38 ani. Cu câți ani este mai mare Alina decât Emi? R: cu 32 ani .
4. Dan are 6 ani, iar Alina 38 ani. Cu câți ani este mai mic Dan decât Alina? R: cu 32 ani .
5. Dan are 6 ani, iar Alina 38 ani. Peste câți ani Dan va avea vârsta Alinei? R: peste 32 ani.
6. Dan are 6 ani, iar Alina 38 ani. Câți ani au trecut de când Alina a avut 6 ani? R: 32 ani .

Ciorchinele este o tehnică de predare-învățare care-i încurajează pe elevi să gândească liber, deschis și creator; este o modalitate de a construi asociații noi de idei sau de a revela noi sensuri ale ideilor date; este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe și convingeri, evidențiind modul propriu de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut.

Exemplu:

Găsiți exerciții al căror rezultat este numărul 40.

Metoda ciorchinului dă rezultate deosebite și atunci când elevii lucrează în echipă. Fiecare membru al echipei va găsi cel puțin două exerciții al căror rezultat este 40.

Cubul este o tehnică prin care se evidențiază activitățile și operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut. Sarcinile de pe fețele cubului sunt invariabile din perspectivă acțională: descrie, compară, explică (asociază), analizează, argumentează, aplică.

Exemplu:

1. Precizează rolul cifrei 2 în fiecare din numerele: 230, 629, 732, 222,
2. Compară numerele: 524 și 298; 943 și 676; 245 și 534.
3. Explică proprietatea adunării numită comutativitate prin două exemple date de tine.

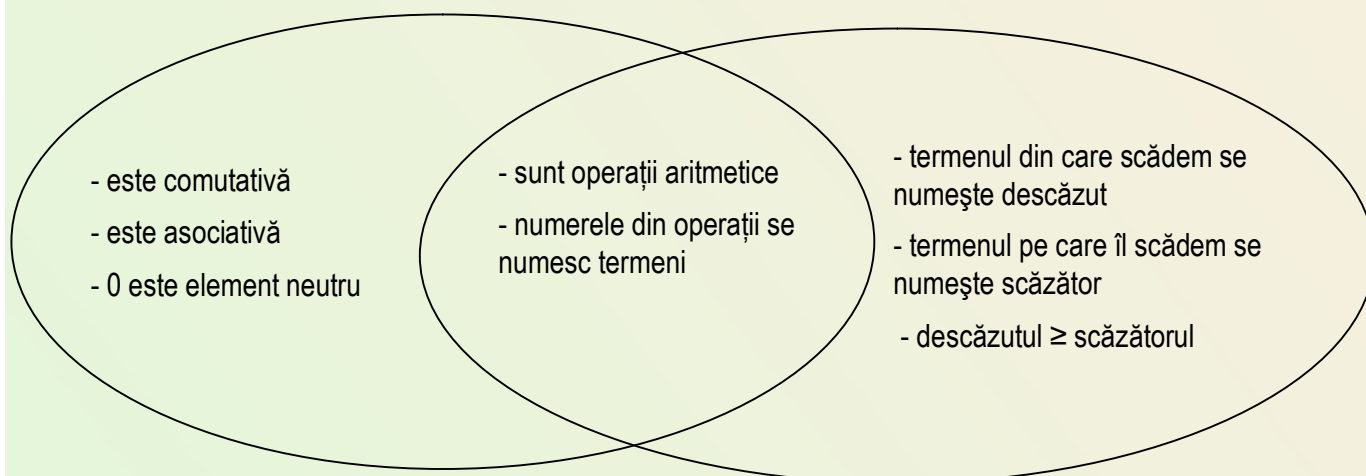

5. Analizează propozițiile de mai jos și anulează-o pe cea care nu prezintă un adevăr:
 Unul din termenii necunoscuți ai adunării se află prin adunare.
 Descăzutul se află prin adunare.
 Scăzătorul se află prin scădere.
4. Argumentează valoarea de adevăr a următorului calcul matematic, efectuând proba în două moduri:
 $735 - 221 = 514$.
6. Aplică proprietățile cunoscute ale adunării pentru a rezolva exercițiul rapid.

Diagrama Venn are rolul de a reprezenta sistematic, într-un mod cât mai creativ, asemănările și deosebirile evidente între două operații matematice, între două figuri geometrice etc. Metoda este potrivită la lecțiile de consolidare. Activitatea poate fi organizată în grup, în perechi sau chiar frontal.

Exemplu:

Reprezentați în diagrama Venn ceea ce știți despre adunare și scădere.

Cvintetul – Metoda se potrivește orelor de consolidare și recapitulare sau momentului asigurării retenției și transferului în orele de predare. Un cvintet este o poezie cu 5 versuri prin care se exprimă și se sintetizează conținutul unei lecții sau a unei unități de învățare într-o exprimare concisă ce evidențiază reflecțiile elevului asupra subiectului în cauză.

Metoda cadranelor urmărește implicarea elevilor în realizarea unei înțelegeri cât mai adecvate a unui conținut informațional. Această metodă se poate folosi frontal și individual, în rezolvarea problemelor prin metoda grafică. Prin trasarea a două axe perpendiculare, fișa de lucru este împărțită în patru cadrane, repartizate în felul următor:

- I – textul problemei;
 II – reprezentarea grafică a problemei;
 III – rezolvarea problemei;
 IV – răspunsul problemei.

<p>I. Pe două rafturi sunt 24 de cărți. Pe al doilea raft sunt cu 4 mai multe decât pe primul. Câte cărți sunt pe fiecare raft</p>	<p>II.</p>
<p>R: 10 cărți 14 cărți Verificare: $10 + 14 = 24$ $14 - 10 = 4$</p>	<p>Rezolvare</p> <ul style="list-style-type: none"> - suma a două segmente egale: $24 - 4 = 20$ - cărți pe primul raft: $20 : 2 = 10$ - cărți pe al doilea raft: $10 + 4 = 14$

Scaunul interviatului - În mod practic, un elev ia loc pe un scaun în fața clasei și va juca rolul ales de el, de învățător sau de copii. Colegii vor juca rolul de "reporteri" și vor pune întrebări din lecție.

Metodele active transformă elevul din obiect în subiect al învățării; este coparticipant la propria formare; angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere; asigură elevului condiții optime de a se afirma individual și în echipă; dezvoltă gândirea critică; dezvoltă motivația pentru învățare; permite evaluarea propriei activități.

Înv. Maria Portase
Școala Gimnazială Fundeni, com Hanu Conachi

HARTA CONCEPTUALĂ – METODĂ MODERNĂ DE PREDARE – ÎNVĂȚARE – EVALUARE

Harta conceptuală îmbogățește, alături de portofoliu, proiect, studiul de caz, observarea sistematică, cvintetul, investigația, jurnalul reflexiv, mozaicul, paleta destul de vastă a metodelor moderne, activ-participative, de instruire.

Noțiunea de **hartă conceptuală** a fost descrisă pentru prima dată în anul 1977 de psihopedagogul Joseph Novak, care a plecat de la teoria lui Ausubel conform căreia învățarea temeinică a noilor concepte depinde, în foarte mare măsură, de conceptele deja existente în mintea elevului și de relațiile care se stabilesc

între acestea. Novak, prin hărțile conceptuale, acordă o importanță majoră formării de legături între concepte în procesul învățării.

Nu numai în educație este folosit termenul de hartă conceptuală ci și în filozofia științei sau în studii politice, furnizând informații și reprezentări vizuale ale structurilor de cunoaștere și modurilor de argumentare.

Hărțile conceptuale, sau „hărțile cognitive”, sau „formulare de argumentare” pun accentul pe relațiile care se stabilesc între cunoștințele pe care le are elevul, pe modul în care fiecare elev își organizează experiența, ideile dar și modul de aplicare al acestora.

Consider că datorită noastră, ca factori importanți în dezvoltarea personalității elevului, este aceea de a-i face pe elevi să devină activi în propriul proces de învățare, să asimileze cunoștințe, priceperi și deprinderi având la bază cunoștințe, priceperi și deprinderi deja existente. Din punct de vedere al formei, harta conceptuală este un grafic care cuprinde noduri și trimiteri (prin săgeți). Nodurile corespund termenilor importanți, conceptelor dintr-un anumit domeniu.

Am folosit hărți conceptuale de tipul pânzei de păianjen, hărți conceptuale lineare sau ierarhice.

Alcătuirea unei hărți conceptuale trebuie să parcurgă mai multe etape: mai întâi notăm fiecare concept și exemplele pe care urmează să le folosim (utilizam foi diferite colorate pentru concepte și pentru exemple). Pornind de la conceptele generale vom aranja conceptele astfel încât să decurgă unul din celălalt; trasăm linii pentru a observa modul de interrelaționare.

Urmează etapa cea mai grea dar cea mai importantă: pe liniile de interconectare se scrie un cuvânt sau mai multe pentru a explica relațiile dintre conceptele conexe. Notăm exemplele și copiem rezultatul obținut în caiete.

Am utilizat frecvent la clasă harta conceptuală atât ca metodă de învățare cât și ca metodă de evaluare, la diferite discipline: limba română, științe, geografie, istorie. Ca metodă de evaluare am utilizat această tehnică pentru a estima nivelul conexiunilor pe care le au elevii și pentru a adopta cele mai bune decizii menite să optimizeze activitatea instructiv educativă viitoare.

La început am propus elevilor spre completare hărți conceptuale strict dirijate; oferindu-le elevilor atât conceptele ce urmează a fi completate cât și trimiterile. Cu timpul i-am lăsat pe elevi să-și aleagă conceptele și să stabilească singuri relațiile dintre ele.

De fiecare dată când propun elevilor completarea unei hărți cognitive se aud în clasă chiote de bucurie, semn că elevii mei vor să participe cu interes la completarea ei, dar nici eu nu uit de folosirea unui mic truc: hărțile și markere de diferite culori.

Evaluatorul unei hărți cognitive poate ține cont de calitatea informațiilor corecte, sau calculând procentul afirmațiilor corecte date de elev

în raport cu totalul posibil al acestora.

Vă recomand cu căldură utilizarea hărților conceptuale (individual sau pe echipe), ele solicită efort mental susținut din partea elevilor în realizarea legăturilor între concepte și promovează învățarea activă și conștientă.

Inst. Georgiana Cojocariu

Școala de Arte și Meserii, Com. Matca, județ Galați

STRATEGII DIDACTICE INOVATIVE

TRADIȚIONAL

În școala tradițională prima **informaționalul**.

Ipoieza: cel ce cunoaște informațiile poate automat opera cu ele la un nivel satisfăcător.

Această concepție a generat pe alocuri performanțe înalte, dar la nivelul **masei de elevi** a generat eșecuri

Asistăm la o lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, unii în spatele celorlalți, câte unul sau câte doi, ca pe vremea străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte (acolo sunt catedra și profesorul). Asta li se cere: privirea în față.

Unde găsec ei răspunsurile la confruntările personale? La profesor, în spatele colegului, departe de zidurile școlii?...

MODERN

Astăzi, **enciclopedismul cunoașterii** este imposibil de atins.

Dezideratul școlii moderne vizează **înzestrarea elevului cu un ansamblu structurat de competențe de tip funcțional**.

Dominanta activității didactice trece pe asimilarea instrumentelor de accesare și prelucrare a informațiilor.

Elevii sunt pretutindeni în clasă.

Ei se grupează / sunt grupați potrivit opțiunilor de studiu și resurselor asigurate de profesor.

Elevii privesc unii la alții, față în față. Ei comunică. Toți au șansa dialogului efectiv.

În parteneriat cu profesorul ei vor găsi răspunsurile.

METODE MODERNE

1. ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE

□ Învățarea prin cooperare (ÎPC) reprezintă modul de organizare a activității didactice pe grupuri mici, astfel încât – lucrând împreună – elevii își maximizează atât propria învățare, cât și a celorlalți colegi.

□ Cercetările arată că elevii care realizează sarcini de învățare prin cooperare în grup tind să aibă:

- performanțe școlare mai bune;
- un număr mai mare de competențe sociale pozitive;
- o mai bună înțelegere a conținuturilor și deprinderilor pe care și le formează

APLICAREA ÎPC LA CLASĂ (1)

Dacă doriți să aplicați învățarea prin cooperare la clasă, trebuie să planificați cu atenție și să realizați patru acțiuni specifice

1. Să luați anumite **decizii preinstrucționale**:

- cât de mari să fie grupurile, cum să le structurați, cum puteți aranja mai bine clasa astfel încât să se preteze lucrului în grupuri mici?
- cum concepeți și folosiți materialele instrucționale?

- ce roluri atribuiți membrilor grupurilor?

2. Să explicați foarte clar elevilor **ce au de făcut** în timpul unei lecții în care învață prin cooperare:

- dați o sarcină de învățare concretă.

3. Să **conduceți lecția**, pentru că deși elevii lucrează în grupuri, trebuie:

- să urmăriți și să monitorizați grupurile;
- să interveniți acolo unde este nevoie;
- să îmbogățiți sarcinile și să-i ajutați pe elevi să lucreze mai eficient în grup.

4. Să **structurați și să organizați** activități după ce se termină lucrul în grupuri mici, în care:

- să evaluați învățarea;
- elevii să evalueze cât de eficient au lucrat în grup, ce progrese sau dificultăți au întâmpinat în procesul personal de învățare și ce corecții sau îmbunătățiri trebuie introduse.

2. MOZAIKUL DE BAZĂ

□ **Pasul 1: Formați grupurile "casă" și dați-le materialul de lucru**

- în cadrul fiecărui grup, membrilor li se va da un alt material pe care să-l învețe și să-l prezinte celorlalți.

□ Pasul 2: Grupurile de experți studiază și își pregătesc prezentările

- grupurile de experți se formează din elevii care au de pregătit același material;

- ei citesc și studiază materialul împreună și gândesc modalități de predare a acestuia celorlalți colegi;

- verifică înțelegerea materialului predat.

□ Pasul 3: Elevii se întorc în grupurile "casă" pentru a preda

- fiecare elev se întoarce în grupul său;

- fiecare membru al acestui grup își va prezenta, pe rând, materialul în fața celorlalți;

- obiectivul echipei este ca toți membrii să învețe tot materialul prezentat.

□ Pasul 4: Răspunderea individuală și de grup

- grupurile sunt responsabile de însușirea întregului material de către toți membrii;

- elevilor li se poate cere să demonstreze că au învățat printr-un test, prin răspunsuri orale la întrebări, printr-o prezentare a materialului

3. CIORCHINELE

Etape:

- se scrie un cuvânt / temă (care urmează a fi cercetat) în mijlocul tablei sau a foi de hârtie;
- se notează toate ideile, sintagmele sau cunoștințele care vă vin în minte în legătură cu tema respectivă în jurul acestuia, trăgându-se linii între acestea și cuvântul inițial;
- pe măsură ce scrieți cuvinte, idei noi, trageți linii între toate ideile ce par a fi conectate;
- activitatea se oprește când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp acordată.

CARACTERISTICI ALE PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE ÎN DIDACTICA TRADIȚIONALĂ ȘI ÎN DIDACTICA MODERNĂ

ROLUL ELEVULUI		ROLUL PROFESORULUI	
Strategii didactice centrate pe predare	Strategii didactice centrate pe învățare	Strategii didactice centrate pe predare	Strategii didactice centrate pe învățare
Urmărește prelegerea, expunerea, explicația profesorului. Încearcă să rețină și să reproducă ideile auzite	Realizează un schimb de idei cu ceilalți Cooperează în rezolvarea sarcinilor de lucru. Exprimă puncte de vedere proprii. Argumentează, pune și își pune întrebări cu scopul de a înțelege.	Expune, ține prelegeri. Impune puncte de vedere. Se consideră și se manifestă "ca un părinte".	Facilitează și moderează învățarea Ajută elevii să înțeleagă și să explice punctele de vedere Este partener în învățare.

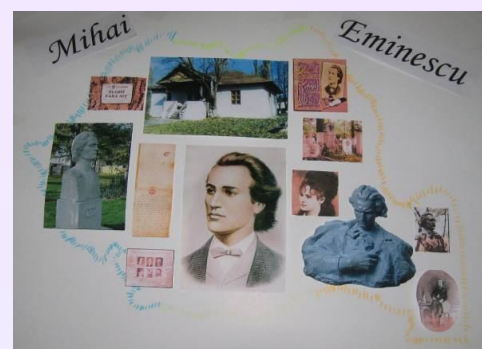
MODUL DE REALIZARE A ÎNVĂȚĂRII		EVALUAREA	
Strategii didactice centrate pe predare	Strategii didactice centrate pe învățare	Strategii didactice centrate pe predare	Strategii didactice centrate pe învățare
Învățarea are loc predominant prin memorare și reproducere de cunoștințe	Învățarea are loc predominant prin formare de competențe și deprinderi practice.	Vizează măsurarea și aprecierea cunoștințelor (ce știe elevul).	Vizează măsurarea și aprecierea competențelor (ce știe să facă elevul cu ceea ce știe).
Învățarea conduce la competiție între elevi, cu scopul de ierarhizare.	Învățarea se realizează prin cooperare	Pune accent pe aspectul cantitativ (cât de multă informație deține elevul). Vizează clasificarea elevilor.	Pune accent pe elementele de ordin calitativ (valori, atitudini). Vizează progresul în învățare la fiecare elev

Ing. NĂFORNIȚĂ FLORINA

Director adj. Colegiul Tehnic de Alimentație și Turism „DUMITRU MOȚOC” GALAȚI

Eminesciană...

*“Vârfu-nalt al piramidei ochiul meu abia-l atinge....
Lângă acest colos de piatră vezi tu cât de mică sunt,
Astfel, tu-n a cărui minte universul se răsfrânge
Al tău geniu peste veacuri rămâne-va pe pământ.”*

Sărbătorirea la 15 ianuarie a nașterii celui mai mare poet al românilor, Mihai Eminescu, numit pe bună dreptate “poetul nepereche”, a constituit pentru noi, și în acest an, un prilej de cinstire și prețuire a valorilor materiale și spirituale lăsate nouă ca moștenire.

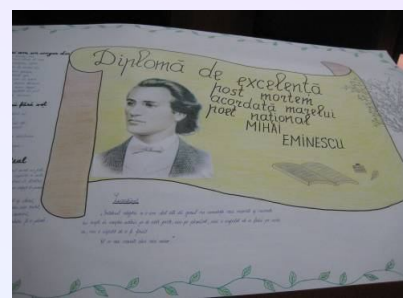
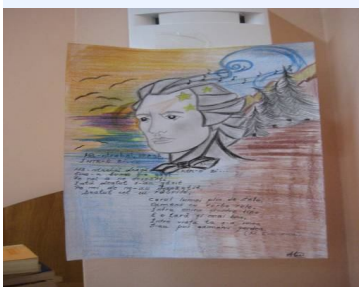
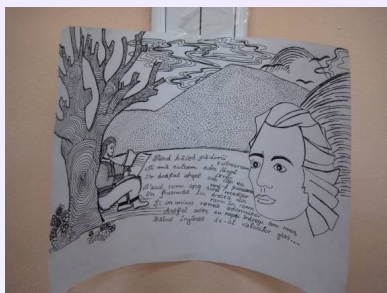
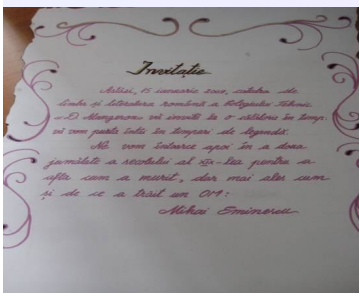
Catedra de limba și literatură română din cadrul Colegiului Tehnic “D. Mangeron” din Bacău, a încercat să atragă elevii spre activități care să le trezească interesul pentru lectură, activități care să îi determine să-și exprime propriile sentimente, gânduri prin intermediul creațiilor literare și acum, la împlinirea a 159 de ani de la nașterea poetului Eminescu. Ne-am pregătit din timp: am amenajat un colț “Mihai Eminescu” unde am expus cărți și portrete ale poetului.

Activitatea a debutat cu invitația adresată publicului de a participa la un concurs de caligrafie după un manuscris eminescian. S-au vizionat prezentări despre viața și activitatea poetului, despre prietenia dintre Mihai Eminescu și Ion Creangă, un filmuleț cu legenda nașterii scriitorului preluat din “Ideea de Eminescu” și un program cu poezii și cântece dedicate marelui poet. “Diploma de Excelență acordată Post Mortem” poetului Eminescu a încheiat această emoționantă activitate.

Ne-am propus să fim mai aproape de Eminescu și am reușit. Toți participanții au participat la concursul de caligrafie și toți concurenții au fost câștigători deoarece și-au îmbogățit cunoștințele cu informații despre "Luceafărul poeziei românești".

Prof. Ana – Ioana Bostan,
Colegiul Tehnic D. Mangeron
Bacău

GASTRONOMIA MOLECULARĂ SAU ȘTIINȚA CRATIȚEI

Gastronomia este studiul relației dintre [cultură](#) și [alimentație](#).

Deseori se greșește considerând că termenul gastronomie se referă exclusiv la arta de a găti, aceasta este însă doar o mică parte a acestei științe.

Gastronomia studiază diverse componente culturale ce au alimentația și [mâncarea](#), în general, ca element de bază. Astfel, ea este relaționată cu [Artele frumoase](#) și [Științele sociale](#) în termeni de cultură, și cu [Științele naturale](#) referitor la sistemul nutrițional al [corpului uman](#).

Gastronomia este, prin urmare, o activitate destul de complexă. Urmărind cu atenție, oricine va descoperi că în jurul mâncărilor există [dans](#), [teatru](#), [pictură](#), [sculptură](#), [literatură](#), [arhitectură](#) și [muzică](#) – în alte cuvinte, [Artele frumoase](#). Mai mult, există [fizică](#), [matematică](#), [chimie](#), [biologie](#), [geologie](#),

[agronomie](#), precum și [antropologie](#), [istorie](#), [filosofie](#), [psihologie](#) și [sociologie](#).

Primul studiu de bază al gastronomiei este probabil eseuul numit „*Fiziologia gustului*” de [Anthelme Brillat-Savarin](#) (apărut în 1825). Spre deosebire de tradiționalele cărți de bucate, gastronomia se ocupă de relația dintre simțuri și mâncare, tratând delectarea de la masă ca pe o știință.

Nu se poate spune că un [bucătar](#) este întotdeauna și un [gourmet](#), adică un rafinat al gustului.

Principalele activități ale unui gourmet includ descoperirea, gustarea, experimentarea, cercetarea, înțelegerea și documentarea în scris a alimentelor și mâncărilor.

Deci nu ar trebui să mai mire pe nimeni astăzi când aude afirmându-se că „gastronomia este o știință”.

Într-adevăr, gastronomia are legile și regulile ei, respectate de gastronomi celebri sau mai puțin cunoscuți.

Din ce în ce mai des se aude (pentru cei interesați de noutăți în domeniu!), de ... gastronomia moleculară.

Pentru a ne lămurii cât de cât, hai să începem „ca la școală”!

Ce este și ce vrea gastronomia moleculară?

ESTE: nășită de Herve This, un chimist francez, și Nicholas Kurti (1908-1998), un fizician maghiar, care au dorit să cerceteze gătitul cu uneltele și metodele omului de știință.

Termenul „gastronomie moleculară” a fost lansat în 1969 de Nicholas Kurti (1908-1998), un om de știință care a ținut la Royal Society din Marea Britanie o prelegere intitulată «Fizicianul în bucătărie», pe tema

modului în care cunoștințele de fizică și chimie pot interveni în prepararea hranei: „Cred că se reflectă negativ asupra civilizației noastre faptul că deși putem și chiar măsurăm temperatura atmosferei de pe Venus, nu știm ce se întâmplă într-un suflet.” a spus Kurti în 1969.

VREA: după cum i-a definit Herve This obiectivele în lucrarea sa de doctorat: testarea superstițiilor culinare ([maioneza](#) se taie când se învârte în sens invers), introducerea de noi [ustensile](#), [metode de preparare și ingrediente noi în bucătăria de acasă sau în cea de la restaurant](#), [inventarea de feluri noi](#) de mâncare fondate pe analiza celor clasice; folosirea gastronomiei moleculare ca mijloc de popularizare a științei.

Cu ce se «mănâncă» gastronomia moleculară?

- Cu [cuțitul și furculița](#) (pentru oamenii de rând),
- Cu [matematica](#) și cu [chimia](#) (pentru cunoscători).

Gastronomia moleculară reprezintă o nouă abordare a artei de a mânca, dar și de a găti. Ea urmărește aplicarea principiilor științei în practicile culinare cotidiene de acasă și de la restaurant. De secole întregi științele alimentelor s-au schimbat foarte mult. Dar în anii 1969 Nicholas Kurti și Herve This, inventatorii gastronomiei moleculare, au simțit că prăpastia dintre știința preparării mâncărurilor și gătitul efectiv a început să se lărgescă din ce în ce mai mult.

NOU! De aceea, ei au ajuns la concluzia că este necesară inventarea unei noi discipline gastronomice care să îmbine arta cu știința. Astfel a apărut gastronomia moleculară. Unul dintre obiectivele acestei discipline, așa cum am mai amintit, este aplicarea principiilor

științifice în bucătărie pentru îmbunătățirea preparatelor culinare.

Noul pontif al gastronomiei moleculare, chimistul francez Herve This, prieten și colaborator al lui Kurti este și autor al unor cărți bestseller.

Gastronomia moleculară explorează practicile și transformările culinare și încearcă să le explice din punct de vedere fizic și chimic. De asemenea, ea experimentează noi căi pentru perfecționarea în arta culinară.

Înghetata cu azot, caviar virtual sau diferite spume sunt numai câteva dintre produsele specifice gastronomiei moleculare.

Gastronomia moleculară mai este definită și ca studiul științific al deliciului.

EXPERIMENTE. În cadrul unei cronici televizate animate de Herve This, acesta a demonstrat că pentru prepararea sorbetului ne putem lipsi foarte simplu de sorbetieră, ustensilă care împiedică formarea cristalelor de gheață. El a arătat că răcirea unui astfel de preparat culinar se poate realiza foarte ușor dacă i se adaugă azotat lichid.

Tot gastronomia moleculară recomandă prepararea cărnii la temperaturi mici, pentru ca aceasta să devină fragedă și succulentă.

Una dintre cele mai importante invenții ale gastronomiei moleculare este cuptorul cu microunde.

De dragul anecdotei, amintim că This e omul care a reușit să desfiarbă un ou (!); procesul a durat trei ore și a fost realizat cu ajutorul borohidruului de sodiu, care desface legăturile formate în timpul încălzirii între moleculele de proteine. Tot This a calculat că se pot produce 24 de litri de maioneză folosind un singur gălbenuș de ou și a inventat mâncăruri cum ar fi ciocolata bătută, un fel de ceva precum frișca, dar făcută din ciocolată. Cercetările sale

de zece ani asupra coloizilor l-au ajutat să facă toate acestea, el susținând că rezultatele pot fi folosite pentru a inventa un număr practic infinit de mâncăruri noi.

Am văzut ce este și ce vrea gastronomia moleculară, precum și cu ce se „mănâncă” gastronomia moleculară.

Dar cine prepară gastronomia moleculară ?

Revista "Restaurant Magazine" a acordat recent premiile pentru cele mai bune 50 restaurante din lume. În top conduce Franța, cu 12 restaurante, urmată de Statele Unite, cu 8 și Marea Britanie, cu 7. Ajuns deja la cea de-a șasea ediție, clasamentul de anul acesta este dominat de adepții gastronomiei moleculare.

Pe primul loc se situează restaurantul spaniol "**El Bulli**". Experții în gastronomie și criticii în materie l-au ales nu numai cel mai bun restaurant din Europa, dar și din lume. Restaurantul se află în Costa Brava, în apropiere de Barcelona, și aparține maestrului bucătar **Ferran Adria Acosta**, om de știință care are drept pasiune gastronomia. Preparatele lui fac parte din așa-numita "gastronomie moleculară", considerată de altfel o știință.

Ferran Adria e celebru pentru felul în care deconstruiește mâncărurile, reasamblând componentele în mod diferit. Fiecare e o mică sculptură colo-rată, alcătuită din spume ușoare, din jeleuri străvezii, din straturi de tot felul de delicii, cu o înfățișare care te surprinde și cu un gust ce te încântă.

El Bulli, aflat la Girona, Spania, restaurantul unde oficiază Ferran Adria, este deschis doar din aprilie până în septembrie, restul anului fiind dedicat creării unor noi feluri deconstruite. În această perioadă Ferran Adria călătorește în căutare de inspirație gastronomică, după care se închide în "laboratorul" său din Barcelona, unde experimentează noi gusturi, texturi și combinații din care se nasc rețete dintre cele mai avangardiste și nonconformiste.

Pentru a putea savura această experiență culinară unică, cu delicatețe precum foie gras de înghețată, spaghetă din parmezan, mousse de morcovi, piure de anghinare sau omletă cu caviar, pepene verde, fructul pasiunii, mentă și parmezan în aspic, rezervarea trebuie făcută cu cel puțin 12 luni în avans, pentru că se primesc circa un milion de cereri în fiecare an, din care doar 8.000 sunt onorate. Localul are doar 50 de locuri, iar pentru un loc există 400 de cereri.

Dacă te ții buzurarele și ai avut noroc să obții o rezervare la **El Bulli**, așteaptă-te să fii servit cu ficat de monkfish (o specie de pește) cu semințe de tomate și citrice sau crustacee cu spumă de ceai. De asemenea nu e exclus să găsești în meniu supă de drojdie de bere.

Într-un clasament celebru și recunoscut, The S. Pellegrino World's 50 Best Restaurants, El Bulli

ocupa anul acesta locul fruntaș – cel mai bun restaurant de pe planetă!

*La restaurant "El Bulli",
spirala din carne de pui și mango
face furori*

Pe locul 2 se situează un restaurant din Marea Britanie, aproape la fel de original ca și „El Bulli”. Este vorba de „**The Fat Duck**” din orașelul Bray. El este condus de un alt maestru al gastronomiei moleculare – celebrul chef **Heston Blumenthal**.

Heston Blumenthal este total împotriva termenului de „gastronomie moleculară”, în ciuda faptului că e admirator și discipol al lui Hervé This. „Știința hranei” reprezintă un termen mai apropiat de ceea ce gândește despre mâncare și face cu ea acest bucătar inovator și perfecționist, care măsoară temperatura internă pentru a stabili parametrii optimi, ca într-un experiment de laborator, și inventează combinații inedite de alimente, adesea pe criterii strict

științifice.

Combi-nația de caviar ciocolata albă a mers perfect !

Pe Heston Blumenthal îl puteți urmări în emisiunea Kitchen Chemistry, dedicată științei culinare, difuzată de canalul Discovery și în România.

Atât „El Bulli”, cât și „The Fat Duck” apar și în topul celor mai ciudate restaurante din lume, realizat de revista americană „Forbes”.

Am putea asemăna un bucătar de top cu un pictor celebru care folosește farfuria pe post de pânză pentru a-și desăvârși arta. Cu toate acestea, cei mai buni bucătari ai lumii, Blumenthal și Ferran Adria, se pot numi mai degrabă chimiști decât artiști.

Pentru aceste persoane mâncarea reprezintă o colecție de arome și texturi, ale căror atribute sunt reduse la cea mai simplă formă, apoi îmbinate în cele mai bizare moduri. Rezultatul nu poate fi decât unul spectaculos, uimitor și absurd în același timp.

Spre exemplu, în restaurantul **The Fat Duck** (dacă ai noroc să prinzi rezervare) te poți delecta cu șerbet de sardine sau piure de mango și brad, nitro-green tea, lime mousse și terci de melc sau de șarpe gătit cu cele mai neobișnuite ingrediente.

terci de ovăz și melci

caviar în ciocolată

Pe locul 3, restaurantul „Pierre Gagnaire” din Franța, țară care deține un sfert dintre restaurantele aflate în topul celor mai bune din lume.

Restaurantul parizian, ce poartă numele maestrului bucătar și totodată proprietar, este extrem de reprezentativ pentru bucătăria franceză modernă, adeptă a gastronomiei moleculare. Responsabil de succesul extraordinar de care se bucură acest restaurant este Pierre Gagnaire, care întrușipează cel mai bine sintagma "bucătarul ca artist".

Multe dintre rețetele sale speciale sunt realizate în [colaborare](#) cu bunul său prieten, chimistul Hervé This, împreună cu care experimentează amestecuri care pe hârtie par nebunești. Operele de artă în farfurie sunt alăturări de ingrediente cel puțin bizare: supă de mere verzi cu scoici, cocoș umplut cu pastă de migdale și lămâie, marmeladă de ceapă verde și cireșe, biban cu șerbet de tomate,

piure de melci.

"Simt nevoia să pun poezie în farfuriile mele", îi place lui Gagnaire să-și caracterizeze stilul culinar, și pe bună dreptate, căci pune multă pasiune și mult suflet în creațiile sale.

François Benzi este un alt om de știință pasionat de gastronomie. El a promovat la un seminar internațional de gastronomie un nou concept: dacă două alimente conțin aceleași molecule volatile principale, atunci cele două s-ar putea potrivi bine împreună. A exemplificat combinând ficat de porc cu iasomie, întrucât ambele conțin indol. Astfel s-a deschis un nou și imens teren de experimentare și creație pentru bucătarii epocii contemporane.

Gustări fascinante à la François Benzi:

- ciocolată albă cu caviar (stânga sus);
- căpșuni cu frunze sau semințe de coriandru (dreapta sus);
- ananas cu brânză cu mușcăi nobil (stânga jos);
- banane cu frunze de pătrunjel (dreapta jos).

Prof. Rica TĂNASE

Prof. Marilena IVAȘC

Colegiul Tehnic de Alimentație și Turism „Dumitru Moțoc” Galați

„ALEGE O ALIMENTAȚIE SĂNĂTOASĂ”

Vineri, 7 noiembrie 2008, la Colegiul Tehnic de Alimentație și Turism „Dumitru Moțoc” Galați s-a desfășurat activitatea „Alege o alimentație rațională” prilejuită de sărbătorirea „Zilei Mondiale a Alimentației” pe 16 octombrie și a „Zilei Mondiale a Gătirii și a Alimentației Sănătoase” care a avut loc pe 8 noiembrie.

Ne-am propus să realizăm această activitate deoarece considerăm că și școala, sau în primul rând aceasta, poate contribui prin educație la formarea deprinderilor legate de o alimentație sănătoasă.

Am avut în vedere faptul că studiile de specialitate arată că incidența bolilor datorate alimentației necorespunzătoare este tot mai mare. În plus, îngrijorător este faptul că un număr tot mai mare de copii suferă de obezitate datorită faptului că nu au o alimentație supravegheată.

Este important să înțelegem cu toții, încă din copilărie, că sănătatea nu înseamnă numai absența bolii, ci și un mod de viață echilibrat.

Educatorii, părinții și elevii deopotrivă trebuie să conștientizeze faptul că vârsta copilăriei este vârsta la care se învață obiceiuri alimentare care vor fi păstrate întreaga viață, iar dacă ele sunt adecvate, omul va beneficia de pe urma lor mai târziu.

Alimentația sănătoasă este utilă la orice vârstă, dar e esențială la începutul vieții, când se formează și se maturizează țesuturi și organe.

Scopul activității a fost ca participanții să înțeleagă mai bine relația dintre alimentație și sănătate și să ia decizii care le vor „afecta” în bine sănătatea.

Organizatorii, doamnele profesoare Marilena Ivașc și Emilia Pleșa, au avut în vedere următoarele obiective:

- Formarea unor atitudini și comportamente responsabile privind sănătatea alimentației;

- Sensibilizarea elevilor cu privire la riscurile unei alimentații necorespunzătoare;

- Dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a sintagmelor legate de alimentația rațională precum și stimularea curiozității pentru investigarea acestora.

- Valorizarea deprinderilor și priceperilor elevilor de la anul de completare, dobândite în timpul activităților practice.

La activitate au participat cadre didactice și elevi din liceul nostru, iar în calitate de invitați doamna profesor doctor inginer Camelia Vizireanu de la Facultatea de Știința și Ingineria Alimentelor din cadrul „Universității Dunărea de Jos”, medic primar diabet, nutriție și boli metabolice doamna Cristina Mistodie, asistent medical domnișoara Cecilia Lazăr, doamna inspector discipline tehnice Aura Moza din partea Inspectoratului Școlar Județean Galați și elevii clasei a III-a B de la Școala gimnazială nr.

26 „Ion Creangă”, Galați îndrumați de doamna institutor Silvia Olăraș.

În prima parte a programului, au avut discuții loc în plen pe marginea prezentărilor realizate de invitații de onoare, doamna profesor doctor inginer Camelia Vizireanu care a vorbit elevilor despre „Preferințe, poftă și selecția alimentară” și doamna doctor Cristina Mistodie care a prezentat un material interesant referitor la consecințele alimentației necorespunzătoare.

Participanții au discutat de asemenea pe marginea prezentărilor realizate de doamna profesoară Marilena Ivașc „Hrana - o condiție a supraviețuirii și bunăstării omului, o nevoie umană fundamentală”, și doamna profesoară Emilia Pleșa „Cadrul legislativ pentru o alimentație sănătoasă în unitățile de învățământ preuniversitar”. Prezentările au fost realizate în PowerPoint într-o manieră accesibilă și atractivă, însoțite de imagini sugestive.

În zilele precedente activității, a fost

aplicat un chestionar referitor la alimentație, întocmit de doamna profesor doctor inginer V Camelia Izireanu, atât unui eșantion de elevi de la Colegiul Tehnic de Alimentație și Turism „Dumitru Moțoc” cât și elevilor clasei a III-a B de la Școala gimnazială nr. 26 „Ion Creangă”, Galați. La finalul primei părți a activității doamna profesoară Oana Drăguș a prezentat concluziile chestionarului.

Participanții au primit pliante sugestive și broșuri referitoare la alimente și alimentație sănătoasă, precum și evantaiul celor „10 porunci” a alimentației sănătoase.

Partea a doua a programului, a fost partea cea mai așteptată de invitații din clasa a III-a.

Cei mici au fost anunțați că vor „găti” și ei alături de elevii de la „Moțoc”, așa că au venit echipați cu bonete și șorțuri ca niște adevărați „bucătari”.

La activitatea desfășurată sub forma unui concurs tematic intitulat „Responsabilitate și măiestrie în arta gătitului”, au participat echipe formate din elevi din școala noastră și elevi din clasa a III-a B de la Școala gimnazială nr.26 „Ion Creangă”.

La activitate au participat elevi de la calificarea „Bucătar” îndrumați de doamna inginer Neculița Mihai și domnișoara inginer Cristina Ciurea, respectiv elevi de la calificarea „Brutar – patiser – preparator produse făinoase” coordonați de doamna inginer Livia Gheorghiu.

Concursul s-a desfășurat pe două ateliere: atelier gastronomie cu tema „Aperitive și gustări reci”, și respectiv atelier patiserie, tema fiind „Fursecuri fantezii”, fiecare echipă a purtând un nume și un semn distinctiv.

Echipele participante s-au întrecut să realizeze sandvișuri și respectiv fursecuri frumos decorate și nu în ultimul rând sănătoase.

S-a remarcat colaborarea dintre elevii din echipă chiar dacă lucrau pentru prima dată împreună și erau din generații diferite. Cei mari, la început ușor amuzați atât de rolul lor de „specialiști” – coordonatori ai echipei cât și de stângăciile celor din clasa a III-a, s-au lăsat repede antrenați de entuziasmul și seriozitatea cu care cei mici s-au apucat de lucru.

Elevii de la anul de completare i-au îndrumat discret pe entuziaștii lor coechipieri, lăsându-le libertate de exprimare și satisfacția lucrului realizat cu forțe proprii. Cu toții au lucrat frumos, fantezia celor mici s-a împletit cu priceperea elevilor de la anul de completare, toți străduindu-

se ca produsele echipei să fie cât mai original realizate și atent finisate. La final s-a realizat o expoziție cu produsele obținute pe echipe, pentru cele două secțiuni; s-au acordat premii și diplome după cum urmează: premiul pentru „Cea mai

îndemânată echipă”: „**Două mâini dibace**”; premiul pentru „Cea mai organizată echipă”: „**Ca la armată**”; premiul pentru cele mai frumoase

fursecuri, „**Mister Fursec**” și premiul pentru cele mai frumoase sandvișuri, „**Mister Sandviș**”.

Prin varietatea și modul în care au fost concepute activitățile, considerăm că ne-am atins obiectivele propuse și putem afirma că activitatea a fost o reușită !

Prof. Marilena IVAȘC
Colegiul Tehnic de
Alimentație și Turism „Dumitru
Moțoc” Galați
Institutor Silvia OLĂRAȘ

Unitatea Județeană pentru Implementarea Proiectelor în Învățământul Preuniversitar
Inspectoratul Școlar al Județului Galați

Colectivul de redacție:

Director - redactor șef: **Mirela BARCAN**
Redactor șef adj: **Octavian PATRAȘCU**
Redactori: **Maria Aftim, Andrei Barcan**

ISSN: 1844 - 4652
Editura EGAL Bacău